

נגמר הדין פרק ששי סנהדרין מח.

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות מהר"ב
רנשבורג

א יִשְׂרָאֵל דָּרִיחַ מִיָּד
לְאֻרְחֵיהֶם וְכִי הֵלֵךְ לֹא
מִיִּסְתְּרֵי תַשְׁמִישׁ דְּרֵיחַ
בְּהֵלֵל אֶף וְכִי נִתְחַק מֵלֵל
אֶף: בְּלֹא תַרְוֵם דְּרֵיחַ נִתְּנוּ
וְכִי בְּלֹא תַחֲנוּן לִסְפֵּר וְנִי
טָבוֹר מִן הַמְדַּרְבֵּם. נִיב עַד
שֶׁנֶּחַ דָּף נֶחַ עַל חֹסֶ'
בְּדֵיחַ אֲשֵׁיפִי וְכִי מֵה
שֶׁנֶּחַ מֵה וְדֹק הֵשֵׁב:

מוסף רש"י

ולאבוי כו' אי לא
אזמניה לא. קדים ושרי
למיר ציה (ברכות 23.)
החוצב קבר לאביו.
משם, לא יקבר לו הן
עולמים, דמיו החזקן למת
נאסר בכל הנפש, וקסיד
דביה נמי אם חזנו לזיש
אחר (עליל 104.) קבר
חדש, ולא למת החזקן אלא
חזנו פסח ושלשניות לו מת
יקברנו לו (פסח).

רבינו חננאל

[illegible]

בכדים: גמרינן. דלל מיתסרי
שי עבודה כוכדים מוקמין
ן את כל המקומות בכלים
מקומות ממש לא מיתסרי

משמשין ממשמשין
עורפה דהיא גופה ק
גמר מעבודת כוכבים
ממדי דאורחיה גמ
כוכבים דלאו אורחא
דחציב"א נכיס"א דא
שהוא טמא מדרס ו
מדרסם אבל טמא
גיתנתו וכרתו למד
כדרב חסדא דאמר ר
דאומניה למיצר ביה
אסור למיצר ביה פשי
צר ביה ולא אומניה
ולאבי דאמר ⁽⁷⁾הומנ
אע"ז דלא צר ביה צר
לא אומניה לא ת"ש
מותר בהנאה הוסיף
ממת אסור בהנאה הכא
ביה מת אי הכי מאי

ההוסיף נמי לא צירי
רפרם בר פפא אמר
ומותר חולצו ומותר
מלאביו והלך וקברו
וקברו ״ עולמית הרי
נמי מסתברא דהכי
בן גמליאל אומר אף
הולך וקברו במקום א
אמררבהן עולמית אי
אביו שפיר אלא אי
״טווי אמריגה מה אי
קבר ״היש מותר ב
אסור בהנאה הטל א
דאע״ג דלא הטל וי
בן גמליאל דאמר
הקבר קמל היש ״
לירשיו מה אמר
שגבו מחיים את לא ו
מחיים לחיים מותר

עלה כיצד גבו למותי
מותר המת לזורשי
שיבא אליהו 'ר' נתן
אבי מתרין למעמיה
מילתא היא ת"ק סבר
אי תפיס אי לא תפיס
ליה דודאי תפיס הלכ
הומנה לאו מילתא ה
זורשי ור"מ מספק
נתן פשיטא ליה דלא
משתו ת"ש יהיו אב

משמשין משמשין גם
מעגלה ערופה
(ושם) וא"ת ועורו של מת
(חולין דף קכג.) דבר תורה

מרינן לאפוקי עגלה
ויושה ואביו מ"ט לא
מר לך מידי דאורחיה
נין לאפוקי עבודת
(סמינן ככ"ה נפשי"ה
נ"א) מיתבי ^בכפה
נתנו לספר טהור מן
(מעג מדורס) אימא
לי נתתו וכרתו
חסדא יחא ^בסודרא
פילין וצר ביה תפילין
אומניה ולא צר ביה
לי למיצר ביה פשיטי
מילתא היא אומניה
מילה אין אי אומניה
נפש שבנאו לשם חי
נדימוס אחד לשם
במאי עסקין דרמא
איריא הוסיף כי לא

יִעֲלֶינָה דְּפִינֵיהֶּ אַמֵּי
רַב־כֹּהֵן אֵם הָיָה
(יִ)שְׁׁ הַחֹצֵב קִבֵּר
כִּי אַחֲרֵי הָזֶה לֹא
מִשּׁוּם כְּבוֹד אֲבִיו
נִי סִפֵּא רַבֵּן שְׁמַעוֹן
לִאֲבִיו הַחֹצֵב אֲבִנִים
רַחֲמֵי הָיָה לֹא יִקְבֵּר
בְּשִׁלְמָא מִשּׁוּם כְּבוֹד
אִמָּתָא מִשּׁוּם הוֹמָנָה
לֵאמָן דְּרִאֲמַת רַחֲמֵי
נִגְזָה הָטִיל בּוֹ נִפְלֵ
לֹא הָטִיל לֹא הָיָה
אִפּוֹקִי מִדְּרַבֵּן שְׁמַעוֹן
אִין לְנַפְלִים תְּפִיסַת
וְתוֹר הַמִּיתִים לְמִיתִים
הָכֵא כְּבִימֵי עֲסִיקִין
הָיָה דְּתַנִּי 'מִתּוֹר
הָמָא לְיוֹרְשֵׁינָא וְתַנִּי

סָתֵם וְהוּא מוֹתֵר הַמִּי
יִשְׁעֶמֶךָ אִימָא סִיפָא
וְיֹמֵר יַעֲשֵׂנוּ דִּימוֹס עַל
בֵּא מַחְרֵץ לַשְׁעֵמִיָּה אִי
חַוִּי לִיָּה תַפִּיס דְּלֵא חַוִּי
הַלֵּכֶךְ לֹא יִגַּע בְּהֵן עַל
יַעֲשֵׂה דִימוֹס עַל קַמֵּי
תִּנָּא קִמָּא סַבֵּר כִּי בִּי
הָאִי מַחֲלִי אִי לֹא מוֹ
מַחֲלִי הַלֵּכֶךְ יַעֲשֵׂה
וְאִמּוֹ מוֹרְקִין בּוֹ כֻּלָּ

י. וְהָיוּ מִתּוֹכָם גּוֹפִיּוֹת ילפינן
בדאיתא בפ"ג דמסכת ע"ג (נדף כע)
רע מתכריכן דאמר' בהעור והרוטב
אלס טהור ומפני מה אמרו טמא

שטיחן לתמור אלמא ליכא חיסורא
 לאורייתא ומפרש ר"ת דלע"ג דלאקור
 מדאורייתא הוצרכו לגזור שומאה
 משום דחמירה להו לאינשי שומאה
 מאיסורא בדאשכאן צפוק כיצד גזלין
 (פסחים דף פה.) הפיגול והנוטר
 מטעמיהן את הדרים משום חשדי
 הכונה ומשום עללי מהות אלע"ג
 דכללו הכי יריכא אל דכל מומידי:
נתנו פספס. תימה תקשה נמי
 לאיזי דנקט האורב בדשמע
 אלז ייחד לה והמ"ל הכא בדאשכא
 שניי מעשה דהא אין כלי עולה
 מנומאחו אלז צנייני מעשה וכן
 הוי דנפס שנבזו לשם חי והוסף
 כי דיימס אחד לשם מת משמע דייחד
 בלא הוסף לה מהני בדשכא מנייה
 לבדא ולאכני יריא וכן מדנקט כים
 שעשאו להיטם תפילין ולא נקט ידלו
 ויפסא פסר שייחיה לישבד דפ' אלו
 עובדין (שם דף מה.) ורס' וסדין
 שעשאו ילין להדוקין (דבא מנחות)

דף כד: (שם) הֵן נָמִי בְּרִיאָתָא שִׁינִי
מַעֲשֵׂה מִיּוֹרָא קָשָׁה דְּלֹאִי בְּלֹא מַתְּנוּ
לְכַסֵּר נָמִי טַעוֹר מִן הַמַּדְרָס | א
אִיכָּא שִׁינִי מַעֲשֵׂה וּמַהֲרֵי דְּהוּי אִיבִי
וְאִמּוּ מוֹדֵקִין בּו כֻּלִּים מַשְׁמַע דְּבוּרִיקָה
בְּעֵלְמָא בְּלֹא שׁוּם מַעֲשֵׂה מַהֲנִי לֹאִי
וְכִי דִּיחּוֹד דְּדִיבּוּר בְּעֵלְמָא לֹא מַהֲנִי
אִלָּא שִׁינִי נְעֵלו וְאִמּוּ ר' יִהִיָּה לַמַּת
וְלַכַּסֵּר וְהֵא דְנִקְטָא הַאֲדוּר לֹאֵו דּוּקָא
לֹאֵל מַשׁוּם בְּרוּתָא דְרִבְנָא דְּלַפְסָּה
שָׁרִי: **מִתְרָא הַסֵּת** יִיִרְשִׁיו
מִיָּה אִי בְּבִיב מַעוֹת טוֹיָל בְּלֹאִר
מִי אִיכָּא לַמַּד וְאִי בְּבִיב בְּגִדִים
הֵאֵן יַעֲשֵׂה דִימוֹס לְקַבְּרוּ הֵא אִי
אִסְפֵּר לְקִטּוֹת דְּלִסְפּוֹר בְּהַגָּה אִי
הֵאֵא לֹאֲעֵטָה דְּמִלְתָּא דְּפִרְסְקוּרָה
אֲמִיתָנָא בְּפִי אֲלַמְנֵה בִּיבּוּתָא (דף כו:)
יִיִרְשִׁי דְּפִרְסְקוּרָה שִׁאֲנִי אִיִּי מַעוֹת
עִדְפִי מַעוֹי לֹאֲרִיבֵה מַשׁוּם דְּחֹו
לְמִיקְרִי בְּהֵר כֻּל מִיָּלִי:
אֵעִי

ים למתים גבו למת זה וזה
ל'מ אומר לא יגע בהן עד
ברו או יולוף לפני משטרו אלא
מתוך למעמיה רכ"ע הזמנה
לה לא חפים ור"מ מספקא ליה
שיבא אליהו ור' נתן פשיטא
ורבא מתוך למעמיה לכ"ע
ליה אחולי מחיל זילותה גבי
'הלכך לא יגע בהן כו' ורבי
זוס על קברו או יולוף לפני
מצוה על האחרים להציל
התם

עין משפט
גר מצוה

[illegible]

רבינו חננאל (רמשיך)

[illegible]